NĂM THỨ MƯỜI MỘT. — SỐ THỨ 1072 MỖI SỐ: 0$02 NGÀY THỨ HAI

RÉSIDENCE SUPÉRIEURE AU TONKIN
DEPOT LEGAL

Trung Bắc Tân Văn

中北新聞

DEPOT LEGAL INDOCHINE N. 1615

MỖI NGÀY RA MỘT SỐ

	HANOI						
	Ngoài đường phố Hà-nội và các tỉnh	Ngoài đường phố Hà-nội	Hải-dương, Thái-bình và Bắc-ninh	Hưng-Yên, Hà-nam, Nam-Định, Thanh-hóa, Ninh-bình và các tỉnh thuộc địa Pháp	Ngoại-quốc
Một năm. .	6$ 00	6$90	6$30	6$30	6$60	12$00
Các làng và Các công-sở	»	8.00	8.00	8.00	9.00	»
Sáu tháng. .	3.00	3.50	3.20	3.20	3.30	6.00
Ba tháng. .	1.50	1.75	1.60	1.60	1.65	3.00
Một tháng. .	0.50	0.60	0.55	0.55	0.60	1.00

Les abonnements partent du 1er et du 16 de chaque mois

Toutes les lettres destinées à la rédaction doivent être adressées au directeur
61-63, Rue du Coton, Hanoi

Fondateur : F. H. SCHNEIDER
Directeur : NGUYỄN VĂN TỐ
Rédacteur en chef : PHAM HUY-LOC
Administrateur-gérant : NGUYỄN VĂN LUẬN

Adresse télégraphique : TRUNGBAC-TAN-VAN HANOI
TÉLÉPHONE N° 150

ANNONCES
Décomptées à raison de 3 lignes au centimètre de hauteur, sur 0m065 de large.
Une seule insertion. . . . . 0$30 le c/m
Par contrat. . . . . .
Par centimètre et par insertion. . . . . 0$18 le c/m
Réclame dans la 1re page. . . . 2$ la ligne
Annonces judiciaires et légales. 1$50 le c/m
On traite à forfait pour les contrats importants.

Họp Nghị-viện

Nói đến cái tiếng « họp nghị-viện » đã khiến cho người ta sinh ra có một cái quan-niệm rất cần-trọng, rất mong mỏi, phải thường băn-khoăn nghĩ-ngợi đến luôn, tưởng hình như ở trước con mắt mình có một tòa lầu điện chỉnh-túc nguy-nga, la-liệt những sách với luật-lệ, từng hàng tủ, từng dãy bàn, trong ấy tấp-nập những nhà chính-trị có tiếng, những tay có ngôn-luận đại tài thương-xác cùng nhau, tranh-biện lẫn nhau về những vấn-đề quan-hệ đến quốc-kế dân sinh, cả cái cuộc hưng suy trị loạn của một nước một dân thác mệnh cả vào đó. Họp nghị-viện ! Họp nghị-viện ! Cái thịnh điển đường-hoàng rực rỡ thay ! Cái địa-vị tôn-nghiêm quan-trọng thay !

Một cái địa-vị tôn-nghiêm quan-trọng ấy, một cái thịnh-điển đường-hoàng rực-rỡ ấy, vì người Đại-pháp đem cái quốc sáng văn-minh rọi tới mà ở xứ ta cũng đã có được đến mười mấy năm nay rồi ; không kể cái nghị-viện Bắc-kỳ từ đời quan Thống-sứ Paul-Bert lập rồi lại bỏ, kể ngày từ năm 1906, đời quan Toàn-quyền Beau, nghị-viện Bắc-kỳ ta được chính-thức thành-lập đến giờ, họp lần này cũng đã là lần thứ mười bảy ; cái lỗ tai con mắt người mình tưởng đủ bề tắc mở quáng đến đâu đối với một cái địa-vị tôn-nghiêm quan-trọng ấy, một cái thịnh-điển đường-hoàng rực-rỡ ấy, cũng không còn lạ-lùng gì cho lắm nữa, không còn mơ hồ bỡ ngỡ mà hiểu lắm cái chức-vụ nghị-viện cho lắm nữa.

Theo như ở các nước tiên-tiến thì mỗi một kỳ họp nghị viện, trước khi họp hàng mấy tháng, các lĩnh-tụ các chính-đảng đã người thì dề-xướng cái chính-sách này, kẻ thì phát-khởi cái chính-kiến kia, chỗ này mở một cuộc diễn-thuyết, chỗ kia đặt một cuộc trà thoại, nghiên-cứu đàm-luận những chính-cương to tát, xem xét cái hiện-tình các phương-diện, dò la cái dư-luận trong quốc-dân, các chính-đảng có đại-biểu trong nghị-trường thì tự họp nhau tùm năm tụm ba, bày tỏ cái ý-kiến này, chỉ-trích cái tinh-tệ kia, đi đến đâu cũng nhao nhao chỉ những bàn số dự-toán, tính khoản công-chi, nào điều gì nên đề-nghị, nào điều gì nên chất-vấn, dư-luận trong quốc-dân cũng ồn-ào về cái chính-sách nào là hay, cái chính-sách nào là dở, chính-đảng nào là có cái cơ thắng lợi, chính-đảng nào là có cái thế động-đao : đến ngày họp nghị-viện rồi, thì các nhà đại-chính-trị, các tay đại hùng-biện đem hết cái hoài-bão phúc dân lợi nước mà thi gan đấu óc ở giữa chốn nghị-trường, các chỉ phái trong chính-đảng thì ra công liên-lạc, đồng lao cộng tác, để mong quán-triệt được cái tôn-chỉ của đảng mình, dư-luận trong quốc-dân thì nóng-nảy sốt sắng, mong ước điều này, cầu-có điều kia, muôn chúng một lòng, đều trừng mắt nghiêng tai mà đợi xem cái kết-quả họp nghị-viện thế nào, sổ chi thu quyết toán ra làm sao, cái thắng lợi trong nghị-viện sẽ về chính-đảng nào mà cái chính-sách nào sẽ là cái chính-sách cả nước tiến hành theo một đích. Ấy cái tinh-hình họp nghị-viện ở các nước Âu Mỹ đời nay thì như thế đấy.

Nghị-viện ở xứ ta, tuy cái danh-nghĩa cũng là một cái nghị-viện thật, nhưng nói về thực-tế thì nó là cái nghị-viện chưa cụ thể, cái nghị-viện mới kết thai, vì nghị-viện của mình là nghị-viện tư-vấn chứ không phải là nghị-viện lập pháp vậy. Cái đó là do tự cái trình-độ dân mình chưa đủ tổ-chức nên một cái nghị-viện cụ thể, Chính-phủ Bảo-hộ lập ra cái nghị-viện tư-vấn là chỉ có hai cái chủ-ý : một là để đó xét cái lợi tệ trong dân-gian, hai là để tập rèn cái tư-cách nghị sự cho người bản-xứ ; cái phạm-vi nghị-viện của mình còn hẹp-hỏi như thế, thì nói đến sự họp nghị-viện ở xứ mình, ta cùng không dám vội mong như cái tình-hình họp nghị-viện ở các nước vừa thuật trên kia. Song, dù thế nào mặc lòng, các chủ ý Chính-phủ Bảo-hộ lập ra một nghị-viện cho dân mình đã cốt là để cho được hiểu thấu cái lợi tệ của dân mình, luyện thành cái tư-cách nghị-sự cho dân mình, thì nghị-viện của mình cũng không phải là không có một cái chức-vụ trọng-đại mà ta phải lo sao đảm nhiệm cho hoàn toàn ; cái chức vụ nghị-viện của mình dù chưa được quyền ăn nói, quyền định đoạt như nghị-viện người ta, nhưng cũng quyết không phải chỉ có một cái mục-đích bàu nghị-trưởng bán rao cái phiếu bằng cái đại-giá kim-tiền mà liều sự.

Nếu sự họp nghị-viện quả không phải còn là một sự lạ lùng cho quốc-dân ta quá nữa, nếu người trong nghị-viện quả không phải còn đến nỗi mơ-hồ bỡ-ngỡ về cái chức-vụ nghị-viện quá nữa, thì những điều lợi tệ trong dân-gian, Chính-phủ Bảo-hộ tất sẽ nhờ có nghị-viện tuyên-đạt mà thấu hiểu được hết, cái tư-cách tham-dự việc công, quốc-dân ta tất sẽ nhờ có Chính-phủ Bảo-hộ rèn tập cho mà tu luyện được một ngày một tiến. Nay chính đương vào kỳ họp nghị viện đấy, chúng ta cũng muốn chúng một lòng thử nghiêng tai trừng mắt mà đợi xem cái kết quả họp nghị-viện ở xứ ta ra thế nào.

T.

VUA NƯỚC MONACO ĐỐI VỚI NƯỚC PHÁP

Mới có chỉ-dụ cho phép hội Hàn-lâm Khoa-học, và hội Hàn-lâm Y-học nhận số tiền của vua Albert 1er nước Monaco, quyên cho mỗi hội là một triệu quan. Lợi-tức hai số tiền ấy sẽ treo một cái giải thưởng, tùy ý hai hội ấy ấn định thể-lệ.

Âu-châu điện-tín

VÔ-TUYẾN-ĐIỆN

Bordeaux, ngày 14 Octobre 1923

Việc nước Đức

Các báo nói rằng, quan thủ-tướng Stresemann quyết chí thi hành đủ các phương-sách để đạt được mục-đích. Ông có tuyên-bố với các nhà báo rằng nếu ngày thứ bảy này tại nghị-viện lại xảy ra việc như hôm thứ năm mới rồi, thì ông sẽ giải tán nghị-viện.

Trong hạt trù-bình các mỏ lại gần làm việc như thường. Còn những hơi thợ-thuyền đình-công, thì có xảy ra làm việc lỏi thỏi.

1 Ngày hôm qua tại các mỏ Ickern do người Pháp thu lợi đã có 36 người thợ trở lại làm việc. Có đội người đề xướng lên việc đề kháng, nhưng đại-đa-số thợ thuyền không nghe. Đảng Đại-đồng cũng khuyên thợ-thuyền nên trở lại làm việc.

2 Giá tiền mark sụt xuống, và các mỏ cự đuổi thợ thuyền đi mãi, nhân dân rất lấy làm lo sợ. Bọn thất-nghiệp biểu-tình khích động luôn.

Ngày hôm thứ năm, tại Sollingen, trong địa-hạt về quyền nước Anh, bọn thất-nghiệp biểu-tình dữ-dội, và phá cướp các cửa hàng. Linh cảnh-sát phải dùng khí giới để duy-trì trật-tự. Có hai người chết và 17 người bị thương.

Tại Dusseldorf, bọn thất nghiệp kéo lũ-lượt đi trong các phố. Năm nghìn người thất-nghiệp đến phá nhà thì-xã, viên xã-trưởng cầu viện tại tướng quân Pháp đóng quân ở đấy, thì tướng-quân đã đem quân đến đóng ở tòa xã-trưởng. Quân Pháp đến đóng không xảy ra việc gì cả. Bọn thất nghiệp đề yên cho quân lính dẹp, và có người lại hoan-hô.

Viên đại-biểu của thợ thuyền đến Berlin thương-nghị với chánh phủ cấp cho bọn thợ-thuyền thất-nghiệp, có nói rằng bộ Lao-động quyết-định ưng chuẩn những khoản của bọn thất-nghiệp yêu-cầu.

Nghị-viện nước Đức ưng chuẩn bản luận ủy quyền cho M. Stresemann. Số phiếu ưng chuẩn là 316. Số phiếu phản đối là 24. Số phiếu trắng có 5 cái.

Ngày hôm thứ sáu, tại Barmen (Địa hạt không có trù bình), đã điều-đình về việc người làm việc hòa-xa, và người làm bưu-chính lại trở lại làm việc.

Có tin rằng nay mai theo như việc MM. Bréaud và Berger, là chủ-nhiệm sở của Pháp Bi coi về việc quản-lý đường hỏa-xa, và viên đại-biểu của bộ giao-thông nước Đức, thì nay mai những người Đức làm sở hỏa-xa sẽ trở lại làm việc.

Việc thành Tanger

Ba chánh-phủ Pháp, Anh và Tây-ban-nha, định đến ngày 22 Octobre này sẽ đặt một cuộc hội-nghị ở Paris để ấn định cái thể-lệ về thành Tanger và miền ngoại-châu-thành.

Nước Pháp và nước Tây-ban-nha

Nước Pháp có 80 nhà đến dự cuộc Đấu-xảo các nước ở Barcelone. Các nhà ấy đã khởi-hành ở Tây-ban-nha để trở về Paris.

Tại Tây-ban-nha có đặt cuộc vui để mừng các đại-biểu Pháp đến dự-cuộc. Có quan Toàn-quyền thành Barcelone, và quan chánh phòng Chánh-trị lại bỏ Ngoại-vụ đến dự cuộc vui ấy.

Một nhà phi hành gia tứ-danh bị hại

Nhà phi-hành-gia Maneyrol đã nhiều lần chiếm khôi về việc bay-bằng tàu bay không có động-cơ ngũ ở trường bay Lymne bị lại.

Quan Giám-quốc trong quận Eure

Ngày hôm chủ-nhật này quan Giám-quốc đến thăm quận Eure. Có quan Le Trocquer, thượng-thư bộ Công-tác, quan Henry Chéron, thượng-thư bộ Canh-nông, Quan Gaston Vidal, phó thượng-thư bộ Chuyên-môn học-vụ cùng đi với ngài.

Tin Trung-hoa

Ngày 6 Octobre 1923

Thành Hà nguyên thất thủ

Tướng-quốc-Trinh hạ thành Hà-nguyên, lấy được đồ vật và khí-giới nhiều lắm

Nam quân thắng trận

Tang trí-Bình và Hoàng-đại-Vĩ lấy được Chương-châu.

Tương-hồ đại chiến

Nam-quân và Bắc-quân đánh nhau ở Tương-hồ to lắm, từ Trường-sa đến Tương-âm đều là chiến-trường cả. Thái-cực-Du ở Thịnh-cảng thừa thắng đánh dẫn lên, đã vào được Trường-sa rồi ; Lô-niệu-Bình lại đem toàn bộ mình hiệp với quân-đội. Đàm-diên-Khải, quân Triệu-hằng-Dịch đã trốn tan mất nhiều.

Ngô-bội Phu cứu Tương-hồ

Ngô-bội-Phu kéo quân đi cứu Tương-hồ, quân chia làm ba đạo ; một đạo đi qua Nhạc-châu, một đạo đi qua Bình-châu, một đạo đi qua Công-an.

Tề nhiếp-Nguyên xin trù khoản cứu Huệ châu

Tề-nhiếp Nguyên đánh giây thép về Bắc-kinh nói rằng Huệ-châu nguy cấp lắm, xin tạm trích tiền tổn phí việc đại tuyển (bầu Thống-lĩnh) 100.000 đồng bạc để giúp cho Trần quýnh-Minh.

Cao-lãng Uất khuyên Tương-Hồ ở lại

Tương Hồ đã trình giấy xin từ chức Cao-lãng-Uất khuyên ở lại để trù liệu cho thành việc đại tuyển.

Tin Tôn văn

Tôn-Văn đốc chiến ở Đông-giang mười ngày, rút là khó nhọc, bây giờ Huệ-châu đã gần lấy được, bèn về tỉnh để nghỉ.

HÀI ĐÀM

Ông nghị với cái xe ô-tô

Đi xe ô-tô có nhiều điều bất-tiện : một là xe chạy nhanh quá, khi gặp các người quen biết, chúng không nhìn kịp là mình ngồi ô-tô ; hai là những phố mình muốn đi qua thì cái xe nó lại không đi đến.

— Ngài để tính quá ! Sao ngài không bảo sốp-phơ nó cho đi từ-từ, và muốn đi những phố nào thì ngài bảo sốp-phơ trước. Vậy ngài mới tạu xe ô-tô từ bao giờ ?

— Tôi dẫu chưa tạu xe ô-tô, nhưng trước hôm về Hà-thành bàu nghị-trưởng, tôi vẫn đi luôn.

Hi-đình, Nguyễn-văn-Tôi.

MỘT TRĂM NĂM NỮA ĐỜI NGƯỜI SẼ RA LÀM...

Các nhà bác-học Hoa-kỳ đương tưởng việc tìm cách giao-thông với hỏa tinh. Ở New-York có điện tín đến nói rằng bác-sĩ Charles P. Steinmetz là một nhà bác học trứ danh ở Hoa-kỳ có nói : Nếu trong việc tìm cách giao-thông với thủy-tinh, các nước cũng chịu dùng nhiều nghị-lực, nhiều chí-ý như trong việc tương tấn tương, tật lẫn nhau thì chẳng bao lâu cái vấn-đề ấy sẽ giải quyết được.

Bác-sĩ lại có nói : Trong một thế-kỷ nữa, thì nhờ về cái công-dụng của điện-khí, cuộc sinh-hoạt sẽ biến đổi hẳn đi. Đến lúc bấy giờ mỗi ngày người ta chỉ phải làm việc đến bốn giờ là cùng. Các vấn-đề nan giải bây giờ, đến bấy lúc giờ cũng sẽ giải quyết xong hết. Đến lúc bấy giờ các thành-phố không thấy khói bốc lên khó chịu nữa. cuộc vệ-sinh sẽ được hoàn-hảo hơn bây giờ, người ta được mạnh khỏe thanh thoi, mọi vật đều được tinh tế sách sẽ. Chẳng biết lời nói ấy sau này thế nào, nhưng có lẽ bác-sĩ cũng hơi mộ g tưởng một chút.

Hội-đồng Tư-vấn Bắc-kỳ

Hội-đồng tư-vấn Bắc-kỳ đã họp sáng hôm nay hồi 9 giờ tại nhà Nhảy dầm phố Bờ hồ, có quan Đồng-lý Yvon phủ Thống-sứ đến chủ tọa và quan cai-trị Louis chánh tòa Quan-lại đến dự hội-đồng, hoạt tiên, quan Đồng-lý xướng danh các ông nghị để phát bằng và ngân-bài, rồi ngài đọc nghị-định quan Thống-sứ về ngày khai Hội-đồng tư-vấn năm 1923.

Đoạn rồi bắt đầu bảo-cử tòa trị-sự. Cả thảy có hai sổ tranh chức trị-sự là một sổ có MM. Bạch-thái-Bưởi, Ng-hữu-Thu, Bùi-huy-Tín, Ng-hữu-Cự, Ng-hữu-Tiệp, Ng-thừa-Đạt, Ng-xuân-Thanh và một sổ có MM. Trần-minh Thu, Lưu-thế-Điện, Ng-v-Tấm, Ng-hữu Đàn, Ngạc-v-Đồng, Trần-đức-Gỹ, Trần-đình-Hóe. Nguyên cái sổ này, thứ hai trước có M. Trần-viết Soạn dứng đầu, song nghe đâu đến đêm hôm qua, ông lại đổi ý cho nên sáng hôm nay trước lúc bầu cử, ông đã công bố không ra nữa.

Lúc mở phiếu thì mỗi ông được như sau này :

MM Ng-hữu-Cự	88 phiếu
Ng-hữu-Thu	85 —
Bùi-huy-Tín	80 —
Ng-hữu-Tiệp	80 —
Ng-xuân-Thanh	72 —
Bạch-thái-Bưởi	67 —
Ng-thừa-Đạt	64 —
Lưu-thế-Điện	50 —
Ng-văn-Tấn	25 —
Ng-hữu-Đàn	21 —
Trần-minh-Thu	17 —
Ha-duy-Thăng	17
Ngạc-văn-Đồng	16 —
Trần-đức Gĩ	16 —
Trần-đình-Hóe	14 —
Đỗ-Thận	6 —
Mạc-đình-Tư	4 —
Vũ-ngọc-Đĩnh	4 —
Bỏ trắng	2 —

Vậy tòa trị sự của Hội-đồng tư-vấn khóa năm 1923-1924-1925 có những ông này :

MM Ng-hữu-Cự, Ng-hữu-Thu, Bùi-huy-Tín, Ng-hữu-Tiệp, Nguyễn-xuân-Thanh, Bạch-thái-Bưởi và Ng-thừa-Đạt.

Rồi tòa trị-sự lại bàu lấy nghị trưởng và chánh phó thư-ký thì những ông này được bàu.

Nghị-trưởng : M. Ng-hữu-Thu tức Sen 7 phiếu ;

Thư-ký : M. Bùi-huy-Tín 7 phiếu ;

Phó thư-ký M. Ng-thừa-Đạt 6 phiếu.

...ư tòa trị sự có nói ...ta thì Hội-đồng đều vỗ

Cứ như lời các ông nghị-viên đã lấy phố hàng Giấy làm chỗ đại-dinh tối hôm qua (chia ba có đến hơn hai phần đến họp) thì sự kết cục của việc bảo cử này đã biết ngay từ nửa đêm hôm qua rồi.

Cái sổ thứ hai toàn là những ông nghị-viên thanh-niên cả. Ông Lưu-thế-Điện là nghị-viên thanh niên nhất và mới ra lần này là một mà được bấy nhiêu phiếu, cho nên khi bảo xong ông có nói mấy lời cảm ta thì Hội-đồng đều vỗ tay.

Chiều hôm nay và ngày mai, ngày kia hội-đồng nghỉ. Đến sáng thứ năm hồi 9 giờ họp đại hội-đồng, quan Thống-sứ sẽ đến chủ tọa và sẽ có bài diễn văn khai hội-đồng.

Cuộc điều-tra về việc làm tự-điển Việt-Nam

Cái A là gì ?

Cái A là vật điền-khí, các vùng đồng chiêm hay dùng để a rạ, nghĩa là cất rạ. Cái A, hình bán-nguyệt, có một cái cán dài ở chính giữa, có mọi thì lưỡi A như lưỡi răng cưa, có mọ thì lưỡi sắc như lưỡi dao vậy. Vùng Bình-lục dùng nhiều.

Mấy tiếng riêng

Cái rế,	có nơi gọi là cái xiếng.	
Cái bát,	—	Đọi, mành.
Cái thớt,	—	Chộn.
Con chó	—	Muông.
Con ngỗng	—	Cứu.
Con khanh khách	—	Ác-nhá.
Con dận	—	Kêu.
Nải, vùng Kim-bảng gọi là XI.		
Ruộm, vùng Bình-lục gọi là Dấn.		
Con ếch, có nơi gọi là Gà đồng,		

Có câu phong-rao rằng : Mướp non nấu với gà đồng, chơi nhau một chuyến xem chồng về ai.

Tầm,	có nơi gọi là	Hụp.
Lội,	—	Ngoi.
Đầu, vùng Thanh, Nghệ gọi là Trốc.		
Cá chép, vùng Hà-nam gọi là Cá gáy.		
Cá sộp,	—	Cá chẫu.
Cá sộp,	ở Saigon gọi là	Cá lóc.
Cái thang, Nhiều nơi gọi là Đừng.		
Thừng, vùng Thanh, Nghệ gọi là Chạc.		
Cái thạp,	có nơi gọi là	Cong.
Cái dồ, nhà quê hay gọi là Sẻ.		
Cái thuyền, vùng Hải-ninh gọi là :		
		« Lái thán.

(Tiếng này có lẽ bởi tiếng Tam-ban, Xám-bản, nói lờ ra).

Mấy câu nghĩa ngờ

« Ăn tham thâm làm chốc mép ».

Thâm-làm là nghĩa gì ?

Trộm nghĩ : ăn tham làm nhâm chốc mép. Làm nhâm nghĩa là hay ăn lật vật, chưa biết có phải nghĩa không ?

« Người làm sao chao hào làm vậy ».

Có người lại nói :

« Người làm sao bào hao làm vậy ».

Là nghĩa gì ?

Trộm nghĩ : « Ngày làm sao chiêm-bao làm vậy », chẳng biết có phải không ?

« Bỏ-đề làm sao xào-mao làm vậy », là nghĩa gì ?

« Cóc vải trời », là nghĩa gì ?

« Con-kiến mày kiện củ-khoai », là nghĩa gì ?

« Vừa mưa vừa nắng, cái càng đánh nhau, bù-cậu đi chữa, chốc nữa lại tạnh ». Cái-càng là cái gì ? Bù-cậu đi chữa là nghĩa làm sao ?

Phạm-bùi-Cầm.

Cuộc thi thơ

Của Ngô-tuy-Quyên nữ-sĩ

Thơ

CMLVII

Nghìn năm văn-vật đất Thăng-long,
Nam thở xưa nay học vẫn sùng.
Một mạch dài lâu dòng Nhị-thủy,
Sáu kinh cao sáng đỉnh Nùng-phong.
Bảng bia sửa lại ngô hoàng-tổ,
Vu-trụ xây nên Lý-thánh-tông.
Hương lửa muôn đời nền Khổng-giáo
Văn-minh thêm tiến khắp tây đông.

Nguyễn-văn-Hoàn
Làng Xuân-lũng, Phú-thọ

CMLVIII

Nghìn năm văn-vật đất Thăng-long,
Khổng-miếu là gương kỷ-niệm chung.
Đạo-đức xa khơi làn bến Tứ,
Cung-tường rộng mở dãy non Nùng.
Lầu văn gió thổi mùi hương thoảng,
Bia giám rêu in bóng nguyệt lồng.
Tự Lý, Trần Lê nay đến Nguyễn,
Một ngày một khác vẻ văn-phong.

CMLIX

Nghìn năm văn-vật đất Thăng-long,
Miếu vũ tôn-nghiêm biết mấy trùng.
Năm vẻ sao khue trên gác nhoáng,
Hai hàng cây hạnh bong sân lồng.
Sông vân lai láng làn sóng Nhị,
Bờ đạo thênh thang dãy núi Nùng.
Mưa nắng đã từng bao thê-kỷ,
Cung-tường vẫn tạc vẻ qui-mông.

Lê-như-Mai
Hương hội làng Xuân-lũng, Phú-thọ

CMLX

Nghìn năm văn-vật đất Thăng-long.
Khổng-miếu này xem cảnh lạ lùng.
Thành quách còn ghi nền cổ-đế,
Cung tường như tạc vẻ qui-mông.
Sông vân chim nổi dong sông Nhị
Bờ đạo quanh co dãy núi Nùng
Này miếu, này bia, này cỏ thụ,
Lần lần gió mát với trăng trong.

Đặng-văn-Hợp
Tổng sư làng Xuân-lũng Phú-thọ

CMLXI

Nghìn năm văn-vật đất Thăng-long.
Thành kính muôn dân sẵn một lòng.
Miếu mạo còn in nền học cũ,
Cột bia như vẽ làm gương trong.
Lầu khuê rạng vẻ nòi Hồng-Lạc,
Cửa Khổng lưu-truyền dấu cổ-phong
Gió tập mưa sa trợ tuế-nguyệt,
Tiếng thơm lừng lẫy khắp trời đông.

Lê-Diễm
23, Rue Duvillier, Hanoi

CMLXII

Nghìn năm văn-vật đất Thăng-long,
Văn-miếu còn đây vẫn bởi sòng.
Son phấn Trần, Lê nền nếp Lý,
Gió giêng Thù-Tư nước non Hồng.
Gương trong danh-giáo in hồ Bạc.
Cột đá cương-thường đứng bể đông.
Này các khuê-văn bia tiến-sĩ,
Để-đô khi trước phải hay không ?

CMLXIII

Nghìn năm văn-vật đất Thăng-long.
Nhận dấu nho-tôn một miếu chung.
Cõi đế-vương xưa hồn nước cũ,
Sân thi-lễ đó bóng trăng trong.
Trống chuông giấc mộng hồn phong-vũ
Mây mặt khuôn theu cảnh Nhị-Nùng
Vẫn hãy còn đây nền nếp sẵn,
Nước non ghi nhớ tiếng hoa-phong.

Nguyễn-như-Đao
Tại nha huyện Gia-lộc

VIỆC HANOI

Thời-tiết

7 giờ 26 độ
15 giờ 29 độ

Giá bạc. — Kể từ ngày 15 Octobre 1923, giá bạc ở kho Nhà-nước định là **8 fr. 15.**

In tàu. Tàu *Odessa* mang thư sang Pháp, đến ngày thứ năm 18 Octobre hồi 9 giờ, ở Haiphong sẽ chạy đi Tourane và Saigon.

Lễ các thánh. — Nhân dịp lễ các thánh tới (Toussaint) thì các trường Sở-đẳng Bắc-kỳ được nghỉ ngày 1er và 2 Novembre 1923.

Bầu cử hội-viên thành-phố. Việc bầu cử hội-viên thành-phố thế là xong mà kỳ này có về nao nhiệt hơn kỳ trước vì có ba sổ là :

1· MM. Lê-văn-Phúc, Đỗ-Thận, Sơn-xuân-Hoan, Nguyễn-hữu-Tuấn, tức Bách, tức Long-ký.

2· M. Ng-hữu-Tuấn, tức Bách, tức Long-ký đứng một mình.

3· MM. Ng-văn-Đa và Vũ-bá-Phúc.

Số người có tên trong sổ dự bảo : 1797

Số người đến bầu : 564

Khi mở phiếu thì các ông ứng cử được như sau này :

MM. Nguyễn-hữu-Tuấn	338	phiếu
Lê-văn-Phúc	254	—
Sơn-xuân-Hoan	237	—
Đỗ-Thận	225	—
Nguyễn-văn-Đa	194	—
Vũ-bá-Phúc	177	—

Vậy bốn ông trên có nhiều phiếu nhất được trúng cử là MM. Ng-hữu-Tuấn tức Bách tức Long-ký, Lê-văn-Phúc, Sơn xuân-Hoan, Đỗ-Thận.

Có mấy phiếu lại xin bầu cho hội-đồng ủy-viên (commission municipale). Kỳ này cũng như kỳ trước, có lắm phiếu rất là kỳ khôi như là bầu cho những người đã quá khứ cùng là những ả giang hà đã nổi danh ở Bắc-kỳ, nhưng xin miễn đăng tên vào trong báo.

Về việc bầu-cử các ông hội viên Pháp thì kết quả như sau này :

Số người có tên trong sổ dự bảo : 927

Số người đến bầu : 142

MM. Sicard	88	phiếu
Thibault	87	—
De Louvencourt	84	
Michelot	84	—
Luzet	83	—
Bellonnet	79	—
Loubet	78	
Janvier	76	
Parez	23	—
Cohade	4	
Ridet	4	
Levée	4	—
Bỏ trắng	26	
Các phiếu khác	54	

Vậy tám ông ở trên được trúng cử.

Các ông nghị đã tới Hanoi. Các ông nghị các tỉnh đã lần lượt tới Hanoi từ ngày thứ sáu và thứ bảy vừa rồi. Nhiều ông lại không đi xe lửa hay tàu thủy vì đã có ô-tô của các ông ủng cử nghị-trưởng đến đón tận tỉnh nhà. Các bà nghị đi theo các ông nghị về Hội-đồng cũng nhiều.

Chiều hôm qua có mấy ông trong nghị-viện mời các ông nghị đến hội Khai-trí để dự bàn về việc bàu tòa trị-sự, lúc ra cửa hai đảng cạnh-tranh xuýt xung đột nhau, vì không có người can thì có lẽ thành ra một cuộc đấu chiến.

Ngạch cai-trị. — M. Gérin, Henri Robert, quan cai-trị hạng ba, trước tòng sự ở Bắc-kỳ, nay mới hết hạn nghỉ ở Pháp sang thì bổ vào tòng sự tại phủ Toàn-quyền.

Thi tiếng Thái — Sáng hôm nay ở phòng Hội-đồng, phủ Thống-sứ có mở kỳ thi cho các viên-chức ngạch thư-ký các tòa sứ thi tiếng Thái. Cả thảy có mười người đến thi, toàn là chân thư-ký các miền ngược cả, chỉ có M. Lê-đình-Thiệu, thư-ký ở Bắc-giang là trung-châu cũng ứng-thi thôi.

Hội chợ năm nay. Có tin rằng kỳ hội chợ Hanoi năm nay thì xứ Nam-kỳ sẽ có nhiều sản vật và hàng hóa hơn các năm trước, hiện ở Nam-kỳ đã thấy sắp sửa riết về cuộc Hội-chợ rồi. Năm nay quan Thống-đốc Nam-kỳ sẽ cử quan cai-trị Cullieret là Giám-đốc sở Lao-động và quan Nông-chính Giám-đốc Bùi-quang-Chiêu ra Hanoi lo chức về khu Nam-kỳ. Ông Đinh-manh-Triết là tham-tá Nông-chính có bằng tốt nghiệp trường Cao-đẳng Nông-lâm tòng sự tại Nam-kỳ sẽ cùng đi với các ngài ra Bắc, nguyên là mấy lần trước ông đã quen xếp đặt ở Hội-chợ rồi, có lẽ ngày 17 này thì xuống tàu *Malle* ra Bắc.

Việc bầu-cử Nghị-trưởng Bắc-kỳ tư-vấn nghị-viện. — Tới vẫn định ra ứng cử Nghị-trưởng Bắc-kỳ Tư-vấn nghị viện kỳ này. Nhưng tôi xem trong khi Nghị-viện họp tại khai-trí Tiên-đức hôm qua, việc cạnh-tranh có điều khiêm-nhã, nên tôi đã nhường M. Nguyễn-văn-Tấn, là người đứng chung một phiếu với tôi ra tranh với M. Nguyễn-hữu-Thu, mà tôi không đứng vào phiếu nào cả.

Kính cáo

3696 Trần-viết-Soạn

Ai có chó lên cẩn thận. Số những người bị chó cắn ở trong thành-phố độ này nhiều làm là tại các nhà có chó, ban đem không chịu giữ đừng cho nó ra khỏi nhà. Có nhiều nhà, vì những lẽ riêng mà đêm đêm lại hay chỗ nó ra cửa.

Cứ theo như tờ của hội Y-học-ngoại-khoa Đông-pháp đã tư lại, thì quan Đốc-lý tưởng nên bảo trước các nhà biết rằng hễ ai để cho chó ra đường một cách nghiêm nhặt hơn, nhất là điều thứ 25 trong lệ tuần-cảnh như sau này : « Phàm những chó đi ở ngoài đường không đeo vòng cổ và những chó thả rong dù có vòng cổ mặc lòng, cũng phải bắt bỏ vào nhà nhốt sức vật.

Những con nào không đeo vòng cổ mà không rõ ai là chủ thì sẽ phải giữ tại nhà nhốt trong ba ngày là cùng, sau những ký hạn đã nói trên ấy thì sẽ phải giết chết hoặc là đem cho các công sở nay là để thí-nghiệm về khoa-học.

Ban đem thì việc canh giữ lại riết hơn nữa.

Tòa Đốc-lý lai cảo.

Mandat của ai ? — Nhiều ngài gởi Mandat 1 p.10 cho ông Nguyễn-đô-Mục để mua tiểu-thuyết « *Tái-sinh-duyên* » mà không đề rõ là tiền-biên hay hậu-biên, thành ra không biết thế nào mà gởi sách. Vậy có lời báo-cáo để ngài nào gởi Mandat như thế thì xin viết thư báo rõ cho. Lại xin nói để các ngài biết rằng bộ « *Song-phượng kỳ-duyên* » in lần thứ hai cũng hết cả rồi, không còn sách bán.

TẠI HIỆU MOREAU JEUNE

102, Phố Hàng Trống, Hanoi

Bán giá rẻ vì phải đi xa. — Vậy trước khi mua drap noir, drap fantaisie, taupeline noire để may áo ta, và drap marengo để may áo pardessus, thì hãy nên đến xem cửa hàng ấy đã. 3691

Lại một quan nữa bị cách chức. M Từ-nhiệp-Hữu (n° mle 179) hàm Hàn-lâm-viện biên-tu (7. 1) tri-huyện hạng nhì, quán làng Khê-hồi, phủ Thường-tín (Hà-đông) theo như nghị-định ngày 6 Septembre 1923, bị khép 6 tháng tù ăn treo, nay bị cách chức và mất cả phẩm-hàm.

Các bằng sắc của viên ấy thì quan Công-sứ Hà-đông sẽ thu cả để lên phủ Thống-sứ để hủy đi.

Ngạch học-chính. — M. Bùi-văn-Giản, giáo học tập sự trường hàng Vôi Hà-nội, bị bãi chức, vì bỏ khoáng chức không xin phép.

MM. Ng-thiện-Du, Hoàng-ngọc-Trúc, Nguyễn-Hưu, Hoàng-ngọc-Vinh, Trần quang-Cảm, được bổ trợ giáo thực thụ hạng tám.

MM. Nguyễn-duy Bính, Ngô-khắc-Nguyên, có bằng Sơ-học Pháp-Việt được bổ vào phụ việc tại trường khu Bắc Hà-nội, lương mỗi người mỗi ngày được 0 p. 80.

M. Đặng-ngọc-Môn, trợ-giáo tập sự ở Đức-linh huyện Phụ-dực, (Thái-bình) bị cách chức, vì phạm lỗi nặng.

Ngạch thư-ký. — M. Hồ-kim-Chi, thư-ký thượng hạng ngoại hạng, được nghỉ sáu tháng lĩnh nửa lương.

Mở trường. — Nay mở một trường Sơ-đẳng Pháp-Việt ở làng Xích-đằng, huyện Kim-động (Hưng-yên).

Cần dùng cai bao-khoán (tâcheron) để làm việc sây cầu cống cùng đào sông. Hỏi tại số nhà 8 đường Gia lo g, Hanoi. 3692

Tòa án Trừng-trị. Sáng hôm nay tòa án Trừng-trị xử những việc sau này :

Về việc lừa đảo. — Nguyễn M. Nam-kiều cùng với mấy người đồng chí mở một công-ty buôn, có làm với nhau một tờ giao kèo cử M. Thạch-thái-Mâu làm quản-lý mà lấy tên quản-lý đặt tên công-ty M, Bạch-thái-Mâu là quản-lý có làm tờ giao kèo nhận chở đá cho M. Ng-hữu-Bản thầu khoán ở Thái-bình. Sau vì tờ giao kèo ấy không tại hành được M. Bản có kiện công-ty. Tòa án Hộ xét bắt công-ty ấy phải bồi 6000 đồng cho M. Bản để bèn những sự thiệt thì M. Nam kiều là người có mâu mặt trong công-ty sợ M. Bản chỉ bắt một mình thì mành cái áu tòa án Hộ ấy phải viết giấy đàn hòa với M Bản xin trả riêng phần của mình là 1000 đồng Sau thấy có một cái giấy thép ở Thái-bình gửi lên kỳ tên M. Bản nói rằng bằng lòng và dặn đem 1000 đồng nộp cho luật-sư lấy giấy biên lại, mà khi M. Nam-kiều đem 1000 đồng nộp cho luật-sư cũng nói có nhận được cái giây thép kỳ tên M. Bản nói bằng lòng nhận số bạc ấy. Sau M. Bản nói những giấy thép ấy là giả phát đơn đi kiện về việc giả mạo ấy. Tòa thu cho M. Nam-kiều vì xét giấy thép giả mạo ấy không phải là M Nam-kiều làm ra để chực từa đào.

Người làm công bất lương. Lê-văn-Bách bán hàng ở hiệu Gó-đa ăn cắp vải và bị tất cả hiệu ấy gói để một chỗ chực lấu tàu ra ngoài thì có người đâm bán hàng đấy bắt được. Tòa phạt Lê-văn-Bách 4 tháng tù và 200 quan.

Lừa đảo. — Ng-thị-Sẹp tức Thanh làm nghề thêu nhà ở phố Nha-thờ nhân chồng bị giam bên thông đồng với Ng đình-Diêm tức Hưng, thư-ký ở sở xe hỏa nhà nước cùng Ng-v-Bốn là tùy phái ở sở ấy làm văn tự cầm nhà của chồng cho một người tên là Lâm Luôn bán lấy 600 đồng chia nhau tiêu, mà trong văn tự thì nhận man Ng-v-Bốn là chồng Khi chồng về biết rõ sự tình liền làm đơn kiện Ng-đình-Diêm và Ng-v-Bốn đề đánh người vợ ăn cắp địa đồ văn tự đem nhà cầm, Toà xét xong phạt Ng-thị Sẹp, Ng-đình-Diêm và Ng-v Bốn mỗi người tám tháng tù và bắt phải liên đài với nhau bồi chủ có tiền cầm cái nhà 600 đồng cùng 50 đồng bồi thường.

Tự tiện bắt giam trói đánh người. — Nguyên sở Thương-chính có bắt một người tên là Đặng - đình - Chu quản ở làng Lục-lê về việc rượu lậu. Khi giải lên tòa án thì xét không phải dã tha cho về. Sau tòa án có giấy sức về cho lý-trưởng làng ấy bắt lại. Nhân lý-trưởng tên là Đặng-đình-Thông thức Thao thấy người ấy về làng sai bắt điệu ra điểm trói đánh và giam. Nên người ấy phát đơn đi kiện tòa-hòi nguyên bị chứng tá rồi hoãn để nghị án.

Ngạch Thú y. Các viên thầy thuốc thú-y tập sự có tên sau này được thăng thầy thuốc thú-y hạng sáu :

MM. Ng-trung Truyện, Cao-v-Kiên, Ng văn-Chinh. Vũ-ngọc Tương, Lê-kim-Trong tức Se, Hà-văn-Vinh, Trương văn-Phan, Nguyễn đăng-Lan.

Các viên thầy thuốc thú-y hạng sáu có tên sau này được thăng hạng năm :

MM. Vũ-si-Liên, Nguyễn v-Hoan, Ng-văn Mỹ, Thanh-ngọc-Duyện, Vũ-Tuất, Ng-duy Thơm, Nguyễn v-Đến, Nguyễn-bảo-Giám, Nguyễn-văn-Nhã tức Tru, Nguyễn-hữu-Thoại, Trần v-Nga, Nguyễn-công-Hậu, Lương-khắc-Dang.

Tường lục về việc nước lụt. — Các viên-chức thuộc tỉnh Phúc-yên có tên sau này, được cấp mỗi người một đạo tưởng lục, vì đã có công lao trong mùa nước lụt năm 1923 :

MM. Dương-bách-Duyệt, hậu tuyển tri-huyện, trợ-tá phủ Yên-lãng ; Nguyễn-khắc-Nhung, thừa-phái hạng ba, phủ Yên-lãng, Lê-đức-Kỳ, thừa-phái hạng năm phủ Yên-lãng, Trần-thụy-Ngân, thừa-phái hạng tư huyện Đông-anh, Nguyễn-thế-Truyền, chánh-tổng Sáp-mai, huyện Đông-anh, Trương-văn-Kính kỳ-mục làng Khê-ngoại phủ Yên lãng ; Hoàng-quốc-Kỳ, kỳ-mục làng Vân-quán, phủ Yên-lãng.

Ngạch công-chính. — M. Lê-quang-Vinh, ký-vẽ hạng ba ngạch công-chính được thêm hạn nghỉ 3 tháng nữa lĩnh 1/4 lương.

Chết ở cửa đình. — Sáng hôm 13 vừa rồi, có một người dân ông chết ở ngoài hiên đình hàng Bạc số 18. Khám trong mình thì thấy 2p.30 và một cái thẻ thuê thân để lên là Hoàng-hữu-Tiêu, 29 tuổi ở làng Bình-cách-thượng, tổng Bình-long, huyện Ý-yên, tỉnh Nam-định và một cái giấy nhà nhà thương Phủ-lỵ. Đã khiêng vào nhà xác.

VIỆC BẮC-KỲ

HAIPHONG

Quan Toàn-quyền ở Haiphong. Đến 25 Octobre này quan Toàn-quyền ở Haiphong thì buổi sáng sẽ đi thăm quan-khẩu và hải-cảng trước nhất ; đoạn ngài đi xem sở đóng tàu thủy (Stédes Ateliers Maritimes), nhà máu nước hoa Chiris, sở Hóa-học (S. I. C. E. O.) và sở Máy-sợi, đến buổi chiều thì ngài đi thăm trường học Henri-Rivière, trường học Bách-nghệ, sở Xi-măng, nhà máy Ateliers de constructions mécaniques và phòng Thương-mại.

Một cái cầu bỏ đi. — Cái cầu Paul-Bert ở sông Bonnal định bỏ đi thì hồi mười giờ ngày 13 Octobre 1923 đã gọi đấu-giá ở sở Service Maritime.

Ô-tô xuống ruộng. — Ngày thứ sáu trước, vào hồi 23 giờ, có một chiếc ô-tô, lăn xuống ruộng ở km. 7 đường Haiphòng Đồ-sơn. Cứ như lời người đứng coi chiếc ô-tô ở đấy nói thì khi xe đổ xuống ruộng không hại ai cả.

Thảm trạng. Ngày 11 trước người ta thấy ở đám đất hoang gần số nhà 64 phố Strasbourg một cái tiều sành đựng hài-cốt thì đã cho đưa xuống nghĩa-địa Tam-quán.

Ngày chủ-nhật vào hồi bốn giờ chiều, người ta lại thấy một đứa trẻ mới đẻ, đầu bẹp nát như cám, nằm bỏ ở bờ ruộng trước nhà số 140 đường O'd'Eudhal. Đứa bé này xem ra đẻ từ đêm rồi đem ra bỏ đấy bị mèo chó cắn nát đầu.

Bấy giờ sáng ngày thứ bảy một cái xác đứa con gái chừng 12 tuổi năm chết ở đường Sadi-Carnot. Quan khám xét không có thương-tích khả nghi, thì đã đưa đi chôn.

Thù hằn gì đây. — Một người bị gãy chân và có nhiều vết thương ở khắp mình mẩy mà xe lại sở Cảm đem hôm thứ năm rạng ngày thứ sáu trước thì nay xét ra là tên Nguyễn-văn-Soạn, 28 tuổi, làm phu xe, nhà ở An-dương.

Hàn khai rằng đêm đó hắn kéo xe về đến đầu Chợ-con bị ba bốn đứa không nhận rõ mặt đồ ra đánh túi bụi.

Đấy ở thô của chủ nhà. Có khâu dâm Ng-thị-Hai, 19 tuổi, nhà ở một cái ngõ ở đường Henri-Rivière số 1 có đơn trình bị tên đầy tớ là Nguyên thó mất đôi xuyến vàng và một chuỗi 100 hạt vàng, đáng giá 36p.60.

Trộm. — Người lái thuyền tên là Nguyễn-Ngan, 33 tuổi, ở ngay ở thuyền đỗ ở sông Si-măng bị trộm xuống các mất cái hòm quần áo đáng giá sấu đồng đêm 12 rạng ngày 13 Octobre 1923.

Móc túi chuyên môn. — Tên Ng-thị-Hun tức thị Mân, 21 tuổi, vô nghề nghiệp, đã nhiều lần can án, vừa rồi lại bắt được nó cắt ruột tượng của một người bán hàng lấy là giấy bạc hai chục.

Hiện nay thị Hun tức Mân đã tống giam để làm án.

HÀ-ĐÔNG

Ba tháng trông cây một ngày trông bọ. — Cái lụt bọ xít ở về vùng làng Nhân-đạo, Nhân-huệ, Cô-bản, Y-sơn và Do-lộ v. v. thuộc huyện Thanh-oai mà bản-báo đã nói rất kỹ càng trong mấy kỳ trước, thì nay vẫn một ngày một bành-trướng rất gớm ghê ! Chia năm phần ruộng lúa của các làng ấy nay đã bị bọ xít ăn làm hại sạch sành sanh mất đến bốn phần hơn rồi : ruộng đương mất ! ruộng sâu mất ! còn nước mạ cũng bắt đầu mất nốt ! từ giờ ! Thế là các nhà nông ở vùng đó công mất tai ! của mất tai ! mồ hôi nước mắt mất tai ! Người ta thì ba tháng trông cây một ngày trông quả, chứ ở đấy thì thật ba tháng trông cây một ngày trông bọ vậy.

Hiện nay nông-dân vùng đó, mẹ nhìn con, vợ nhìn chồng, nước mắt chảy quanh, quả tim thổn-thức, cùng nhau đem đôi quang sọt ra đồng nhổ những cái gốc lúa bị bọ xít làm hại còn sót lại đó đem về để đun : tay nhổ gốc lúa bứu-bụt lên thì trong lòng ai nấy hình như cũng bứu-bụt đứt từng khúc ruột ! Thảm thay ! thương thay ! Ác-não thay ! Chua xót thay !

Mà khốn nạn ! đến cả cái gốc rạ còn sót lại đó cũng chẳng ra đồ : hỏi xi, khô rạc-gầy vụn, nát nhừn, hễ cầm đâu khoan nhỏ lên thì nó cứ tùn tụt bung ra như đã thối nát đâu từ gốc tư rễ rồi vậy, rồ hăng hà sa số những con bọ xít ở trong khóm rạ đã nhỏ lên cũng theo tay tùn tụt rơi trút xuống như thể vỡ tổ bỏ-đọt, nom rõ gớm chết ! Có người ruộng ở gần chỗ sâu, khi nhổ rạ xong, lấy dõn gánh gạt ca bọ xít trên ruộng mình xuống nước, thì chỉ phút chốc nó lại ngoi ngọp bò lên nhung nhúc, trông đến sơn gây rùng mình.

Ba bốn năm nay, những nông-dân các làng đó tuyệu nguyện đi nhổ rạ về đong cũng gầu như đi gặt vậy, thành thử bọ xít rơi đây đường, mà nhà nào quảy được gánh rạ về đặt xuống sân thì nhung nhúc bọ xít trong gốc lúa nó bò ra đầy sân đầy bếp ; ấy cũng là một điều có quan-ngại đến sự sẽ-sinh lắm, vì giống bọ xít này rất hôi và rất độc. Nhưng hiềm một nỗi bỏ cũng hoài, đem về cũng tội, biết làm thế nào ! Rõ thảm chưa ! cực chưa !

Nay cứ xét ra thì cái giống bọ-xít nó làm hại lúa ở miền này hình như có bốn thứ : một thứ hung hung mốc (thứ này nhiều nhất), một thứ xanh và một thứ vàng, ba thứ này to đẳng đẵu mỏng tay ướt đưa trẻ lẹn tâm lên chín, hình nó như con rùa-rùa ; còn một thứ thì nhỏ hơn, nom nó như con rệp vậy. Thôi chẳng cần phải nói cái hôi của giống nó thế nào, chỉ nên nói rằng giống ấy nó có một chất độc lắm ở trong mình nó phun ra, nếu nó bậu vào cây cỏ nào, thì cho rằng nó không ăn, không cắn, không đốt, nhưng chỉ những cái hơi nó(với cái nước tiểu nó phun ra thì tự khắc cây cỏ ấy phải thui đét đi, khô rạc đi lập tức. Ấy lúa ở vùng này bị hại cũng là thế.

Nhân-dân ở vùng đó hiện nay nhiều người ta-thán rằng, thà rằng bị lụt nước như độ vỡ Liên-mạc năm 1916 còn hơn bị lụt bọ xít thế này, vì gia *lụt nước* thì chỉ ít lâu nước lui đi, lúa mà còn có thể vớt-vát được ít nhiều, bằng chẳng vớt-vát được chút nào về vụ rẻ, thì nhân tiện có nước, cũng còn có thể cày thêm vụ chiêm được. Chứ như năm nay bị *lụt bọ xít*, lúa rẻ đã đành chết hết by-vọng, mà lúa chiêm dù có muốn cấy cũng không lấy đâu được đủ nước mà làm, vì sông cạn rồi, chỏ có tháo các cống để lấy nước vào cũng chẳng được bao, mà các ruộng toàn thị những bọ xít là bọ xít, thì còn làm ăn gì được.

Thôi, cái lụt bọ xít ở miền này tưởng nói đi nói lại đến nhàm lắm cũng khó sao tả hết được cái tai hại, cái khốn-nạn của dân ở đấy được. Chẳng hay có ai đoái thương đến cái cảnh khốn nạn của đồng-bào ta ở đó không ? Chẳng hay các bậc hề trên có nghe thấy nom thấy cái cảnh lạ của dân mà liệu trợ-cứu thế nào cho dân nhờ với không ? Mong lắm ! Mong lắm !

HONGAY

Đá bóng thi. — Hôm chủ-nhật 7 Octobre vừa rồi, đúng 4 giờ rưỡi chiều, những thủy-thủ ở các tàu Hồng-mao và Ma-ni đến chờ than có lên đá bóng thi với hội Sporting Club Hongayen bị thua luôn bốn ván, đến hôm thứ tư 10 Otobre lại lên đánh trả thù, cũng vì hôm trước thua nên lần này chọn tuyển tay lão luyện cả, tuy lần này đá xem ra ý hăng hái lắm mà lại bị thua thêm một ván nữa, lần này có những người to lớn tưởng nhắc mình lên không nổi thế mà họ chạy rất nhanh, đá song-phi rất nhẹ nhàng, thế mới biết sự tập thể, thao là có ích cho người ta lắm. Hội thể thao ở Hongay mới thành lập được hơn một năm nay, xem các hội viên tập chơi tấn tới lắm, sự tấn tới đó là bởi có Mr. J. Martin làm quản-đốc đã hết lòng chỉ dẫn những cách thức và chủ-nhật nào cũng chịu khó ra tập và bảo ban cách chơi.

M. A. lai cảo.

VIỆC TRUNG-KỲ

THANH-HÓA

Bãi miễng. — Nhân ngày mồng một tháng chín là tức ngày lễ Vạn-thọ, các viên chức tòng sự các tòa các sở, mới được tháng hàm đã vào hành cung làm lễ bái-mạng, cả thảy 16 viên là :

Thương-chánh : MM. Ng-v-Nguyên, Ng-đình-Huyến, Đỗ-kế-Liên, thăng Hàn-lâm-viện trước-tác, MM. Lê-đức-Vinh, Bồ-vương-Tường, thăng Hàn-lâm-viện kiểm-thảo.

Công-chánh : (Đạc-điền) MM. Ng-xuân-Huy thăng hậu-bổ-giảng học-sĩ Ngô-Lân, thăng Hàn-lâm-viện Thị-giảng.

Công-chánh. (Dẫn thủy nhập điền) MM. Tham Sắc, thăng Thị-độc học-sĩ ; Tham Hiến, thăng Hàn-lâm-viện biên-tu, Tham-Cư, thăng Hàn-lâm-viện biên-tu.

Ngân-khố : M. Trần-quang Trạch, thăng Hàn-lâm viện thị-giảng.

Thái-y-viện : MM. Huỳnh-Phò (thầy thuốc) thăng Hàn-viện tu-soạn ; Giáo (bảo-chế) thăng Hàn-lâm-viện biên-tu ; Ng-v-Mộc, (infirmier) thăng Hàn-lâm-viện kiểm-thảo.

Điện-bạo : M. Đặng-ngọc-Oanh, thăng Hàn-lâm-viện thị-giảng.

Kiểm-lâm : M. Tham-Lư, thăng Hàn-lâm-viện biên-tu.

(Xem trang thứ ba, cột thứ hai).

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)

ĐỒNG-HỒ
ĐEO TAY-BỌC VÀNG
Máy mỏ-neo, 15 châu-kính
Mặt và kim có dạ quang
BẢO-HÀNH 20 NĂM
Giá..... 11$50
BÁN TẠI HIỆU :
A. PERROUD (Nhà xanh)
39, Phố Paul Ber. — HANOI
2006

Savon Cadum
Savon tinh anh, như
SAVON CADUM
thì lấy làm hữu ích cho vệ-sinh da người.
Vả lại savon này tiện lắm, gì người ta dùng nó tới cùng, không bỏ chắc nào, mà lại lần giải bằng hai cục savon thường.
Giá mỗi cục Savon Cadum là Hai quan tiền Langsa.
2 f. 00

ĐỒNG BÀ TRÀ
ET
TANG KHANH-LONG
DONG-NAM-MY
[illegible]

YU-WO-TSEONG
VENTE EN GROS
48, *Rue des Cantonnais*, 48
Hanoi (Tonkin)
TÉLÉPHONE N° 266
Bản-hiệu có bán buôn các thứ mắc nhất, bằng tàu nhiều tấn, hàng thật tốt, giá thật rẻ.
Có bán cả hàng tu-Bắc-kỳ như thứ, truyền, lĩnh, lụa, hàng, quế, sản vật, cả hàng Saigon như lĩnh, the, sản vật.
Nay mới có dạ các mùi, làng thâm, mượn đem mẫu mới mặt rộng khổ. Những hàng này bán buôn tàng tấn, chứ không bán lẻ và không có mẫu gửi đi các tỉnh, vì hàng còn nguyên không thể cắt được.
Qui-khách ở gần nên đến bản-hiệu mà mua, còn ở xa thì yết thư về, bản-hiệu xin gửi contre remboursement.
Cẩn-bạch
2010 YU-WO-TSEONG

SÁN-NHIÊN-ĐÀI
Tối thứ hai 15 Octobre 1923
Diễn hai tích
Mọi tích chèo cổ *Mọi tích nông p[illegible]*
Tích thứ nhất
THỊ KÍNH HÀM OAN
Tích thứ hai
LA THÔNG CƯỚI VỢ
Rất là buồn cười
Toàn đào kép trẻ-con diễn rất khéo.

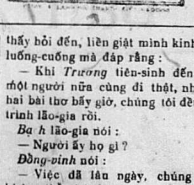
Phòng khám bệnh
của quan Thầy Thuốc tây
Phố hàng Điếu nhà bóa (rue des Pipes) số nhà 9, ở Hanoi.
Ngày nào cũng khám bệnh từ 10 giờ sáng đến 12 giờ trưa, trừ chủ nhật và ngày lễ.
Phòng nam người bệnh, rất sạch sẽ
Chữa các bệnh người lớn và trẻ con

PHÒNG-THĂM-BỆNH
CỦA QUAN
Y-khoa Bác-sĩ MAURICE LOUBET
Thương thọ độ nghỉ 22 ngày Bảo-đảm bội-tinh.
Nguyên chuyên về ngoại khoa tại bệnh viện Tunis, Fez, Rabat, Casablanca Port-Said (Al-cập Rue.
Ngoại khoa, hô-sinh, chữa mắt và các thứ bệnh lậu bệnh giang mai
Giờ khám bệnh: Buổi sáng 7 giờ đến 9 giờ — chiều 14 — đến 17 —
KHÁM BỆNH : Giá 3 đồng một lần
XIN GIẤY LÀM-CHỨNG : Giá 1$50
Phòng thăm bệnh tại: ĐƯỜNG GIA-LONG, 52. GIẾT NÓI số 236
3018

SÁCH MỚI XUẤT BẢN
ÂU-HỌC TOÁN PHÁP
CỦA
NGUYỄN-NGỌC-QUAN
soạn
Giá 0$80 một quyển
Gửi recommandé 0$11
Bán tại Bản-quán và có gửi cho các hàng sách.

SÁCH MỚI XUẤT BẢN
LA COMPOSITION FRANÇAISE
aux examens [illegible]
của M. J. BOULET
Giáo-sư trường Bưởi soạn cho học-sinh Việt-Nam
Bà[illegible]
Giá mỗi quyển 0$8[illegible]
Tiềnước mỗi quyển 0$[illegible]
Ai ở xa xin viết thư và mandat
ông HỒI-XUÂN-HANH
61 63 Rue du Coton Hanoi

Các ông chủ-nhà, các ông thủ khoán và các ông buôn bán !

Các ông nên xem cả các hạng sơn, chỉ có thứ này là tốt hơn cả, bền hơn cả; vì thứ sơn STANDARD này là thật sơn tây của những tay *chuyên-môn người Đại pháp* chế ra.
Nện hỏi giá ở « *Société Française des Couleurs et Peintures Métalliques* STANDARD », Julien & Fortin, [illegible] đường Gia Long, Hanoi.

Cướp ban ngày. — Hồi 4 giờ chiều ngày 7 Octobre 1923, có một toán cướp mười đứa vào nhà M. Lưu-bá-Thúc, là Cai-tổng ở làng Nhật-quang, tổng Bình-bút, phủ Quảng-hóa chúng ăn mặc một cách lịch-sự, nào nón ô, áo the, dây hạ, cung là ya-lít, vào trong nhà nói rằng đường đi còn xa sợ tối nên xin vào trọ một tối, được một lúc đứa thì ra đóng cổng lại, đứa chạy trước, đứa chạy sau, rồi bắt vợ Cai-tổng và ba đứa đẩy tợ trói lại, rồi cứ vợ Cai-tổng chúng đánh khảo của; chúng lấy được 150 p. hai nén vàng, triền-thề, vàn vàn, lại xéo cả hai bên tai mà lấy đôi khuyên vàng. Thế mà cũng cứ khảo đánh mãi, sau người vợ Cai-tổng nói rằng bạc vàng chỉ có thế thôi, còn tiền đồng thì muốn lấy mấy xin dẫu, chứ bạc vàng thì thật hết, khi ấy chúng mới thôi. mà cũng không lấy tiền đồng, vì mang khó. Lấy xong chúng lần thoát được một quãng xa thì người nhà mới cởi được trói cho nhau, mới hô hoán lên, thì phu hàng lồng mới đổ ra đi đuổi theo đánh nhau với bọn cướp, chúng nó vừa chạy vừa đánh, may sao trong bọn phu có người vác được hòn đá ném trúng được một thằng vào giữa sống mũi nó liền quay ngã ra đó, họ túm chém nó phá một nhát vào vai bên phải, sả canh tay ra, khi ấy mới bắt được nó, còn chín thằng kia vừa chạy vừa lấy súng lục bắn lại thì phải cổ tay bên phải dạn suốt qua sang bàn tay trái tên Ng-văn-Quyền 1[illegible] dây tợ Cai-tổng. Khi ấy hết dạn bọn cướp mới đốt pháo vứt lại để cho sợ, ai ngờ bọn dân phu lại nom thấy xác pháo, biết rằng bọn cướp hết đạn, bèn lại đuổi danu riết, song bọn cướp cũng đánh thủ thân, nên chúng lại chém phải tên phu là Phạm-v-Liên 37 tuổi, một nhát vào đầu bên trai, thủng vào đến xương, rồi chúng nó tẩu thoát được vào rừng cả.

Tên cướp bắt được trong khi đánh nhau là tên Ng-văn-Thiện 31 tuổi, ở làng Tảo-xuyên, huyện Hoàng-hóa nó đi lính-cơ đã 12 năm, mới về được ba, bốn năm nay.

Nghe nói khi quan trên được tin, liền phái nã đến ga Đò-lèn lên xe-lửa khám bắt được hai đứa, và hai đứa nữa còn ở dưới đường sắp đến ga, thì bắt được cả bốn đứa trong bọn chúng.

Hiện tên cướp bị thương và hai tên phu bị thương đều đem vào nhà thương điều-trị.

Còn mấy đứa nữa chắc chẳng bao lâu sẽ bắt được nốt

TOURANE

Mấy ngày lễ vui mừng của hội giáo Thiên-chúa. — Luôn ba bốn hôm, kể từ 7 Octobre, hội giáo có mở một cuộc tiếp-tân trọng thể, mời cả người bản giáo lẫn bên lương, có đến bảy trăm chỗ; trong mấy hôm quan khách linh-đình. Cách khoản đãi thì dọn cỗ nước, nghĩa là các thức bánh ngọt, và xi-gà cùng rượu nho tra Tàu. Các quan khách đến mừng đều mở theo tục lệ, có đem lễ vật hoặc là bạc tiền, nghe nói nội bữa chủ nhật của thập phương tiền cúng được năm trăm bạc. Lễ mừng này, cứ theo ý trong bức thư mời và những công việc hiện tại thì mới là lễ mừng sự kiến-trúc sở giáo đường tạm thành ấn hảo được bề ngoài, chớ chưa phải là ngày đại khánh thành vậy.

Nhưng mà ngày đại khánh thành ấy thường cũng chẳng bao lâu nữa sẽ đến nơi, vì hiện bây giờ chỉ còn tô đắp tường trong nữa thì là xong việc.

Cái nhà thờ mới dựng này trông có vẻ tráng lệ nguy-nga, nghe đâu trù công năm vạn bạc; bề dài 44 thước tây, bề ngang 14 thước; còn cái tháp cao đến 37 thước; địa thế nhà thờ, đứng vào giữa thành phố, ở các nơi đều trông thấy cả.

Xe đêm giảm bớt. — Kể từ ngày 10 Octobre, thì hai chuyến xe lửa A và B mỗi đêm mỗi chuyến chở thư từ chạy khứ hồi từ Huế đến Tourane, nay giảm bớt đi, chỉ còn để lại mỗi tuần lễ hai lần : là tối thứ sáu một chuyến ở Huế vào Tourane và tối chủ-nhật một chuyến Tourane ra Huế.

Cải hành-trình sửa đổi lại như thế để cho liên tiếp với những chuyến xe thơ ngoài Bắc trong Nam.

Quan huyện mới. — Quan huyện Hòa-vang mới là ông Phan-thanh-Kỷ đã đảo nhiệm hôm 7 Otobre. Các viên nha-lại đều mặc áo rộng xanh và đem cờ trống đến ga chợ nghênh tiếp.

Cháy. — Hồi 6 giờ tối hôm 8 Octobre, nghe tiếng còi nhà máy xe lửa thổi liên thanh, có nhiều qui quan và dân sự chạy đến thì mới hay rằng cái nhà bếp của một ông Tây ở bên bờ biển bị phật hỏa; không cứu được gì, nhưng khỏi lan sang nhà khác. Hôm ấy gió to lắm, cũng may mà ngọn gió tạt vào chỗ trống, nên các nhà lân cận khỏi bị lây.

CHỢ RẠNG

Đánh nhau chết. Ở chợ Rạng có hai bọn cu-li xe, một người tên là Điền, một người tên là Cu-Mại. Hôm phiên chợ Rạng có một người nhà quê thuê xe của tên Cu-Mại đi về nhà trả giá là 0 p. 30 thì tên ấy đương chạy về lấy xe ra đi, chẳng may tên Điền ở đâu đến lại đi cho người thuê ấy có 0 p. 25 mà thôi, vậy người thuê ấy khỏi thiệt mất 0 p. 05.

Vì sự nhỏ nhen ấy, mà thành ra tên Điền với tên Cu-Mại giận nhau, mà sinh ra đánh nhau hết ban đêm; hiềm vì bên tên Điền đông người mà chúng nó đánh tên Cu-Mại bị vỡ đầu chảy máu ra, không biết chúng nó đánh nhau cách thế nào, mà tên Cu-Mại độ 5 hôm thì chết.

Hàng xóm hiện đã đi trình quan, thì quan đã cho ông Đề-lại đến khám, thì cái xác ấy đã cho chôn rồi, còn cả nhà tên Điền thì đã bắt giải về huyện Thanh-thương rồi. Bây giờ quan trên đương còn tra xét.

Cây cau 4 ngọn. — Ở chợ Mới Phú-vân, gần chợ Rạng, có một cây cau sinh ra 4 ngọn, mà cây cau ấy không cao lắm, cao độ chừng 1 thước rưỡi tây mà thôi, mà lại bé hơn các thứ cau khác, và bây giờ 4 ngọc cau ấy đã nở ra buồng cau.

Vũ-v-Mai lai cảo

Rượu bổ-đào:
TONIQUE TONKINOIS
Có tờ chứng-chỉ ban khen của HOÀNG-THƯỢNG

Theo lịnh tự-nhiên in ra đây, chứ không như có mấy thứ thuốc vẽ những hình lọ, làm trò-cười cho trẻ-con và người có trí khôn thì không ai có thể tin được!

Xin xem-xét và so-sánh cho kĩ kẻo nhầm to lắm

Ngày mùng 7 tháng năm, niên-hiệu Khải-định thứ ba, tòa Nội-các phụng lệt chân phê rằng :
Chữa nay đã được phòng của MONTÈS qui ông, có chỉ nên một thứ rượu bổ đã bổ ông ngự dụng qua rất hay, đáng nên ghi thưởng, trước lạc phê thị gửi cho qui được phòng chế-ông để ở thanh-giá.
Khâm thử.

欽此 內閣奉 欽 欽 欽

Hàng tốt giá rẻ

Hàng-đào hiệu LƯƠNG-THÔNG-HING.

Hai mươi năm lẻ, tiếng lừng gần xa.

Đồ vọng, đồ bạc, đồ ngà,
Kim cương bảo thạch cùng là chân-châu,
Của sang vật lạ thiếu đâu,
Kiểu làm lại sẵn thợ Tàu thợ Nam.
Hồng-kông thêm thợ Tàu sang,
Thợ làm cẩn thận giá hàng phải chăng,

LƯƠNG-THÔNG-HING.
Bijoutier,
41, Rue de la Soie, 41
HANOI

Nhà Bán-đồ « TẦM-TẦM » Hà-nội, ở phố hàng Trống. Chủ-nhật, thứ năm nào cũng có bán từ tám giờ sáng.

THUỐC DRAGÉES RABUTEAU
(hiệu đầu nai)

Phần nhiều người chết vì bệnh thương-hàn và bệnh ho lao, thực hai bệnh ấy đáng gờm sợ, vì làm cho hao mòn rất giống của nhau ta: ấy là bệnh hao mòn vậy. Bệnh ấy người ta thường không đề phòng mấy, khi mới phải cũng không lấy gì làm nặng, sau dần dần nó làm cho yếu các phủ-tạng và làm cho gầy hết cả chân huyết đi nữa. Nếu khi có bệnh thời khi nào xảy ra thì người khỏe còn có thể chống lại được, chứ người đã bị bệnh hao mòn này chắc là mắc phải.

Vậy thì nên dùng thuốc *Dragées Rabuteau* (hiệu đầu nai). Dùng thuốc này thì da mặt xanh, sức lực lại khỏe mạnh, công việc lại muốn làm ăn như thường, ăn uống dễ tiêu, khỏe mạnh là hẳng.

Chỉ dùng và lấy *Dragées Rabuteau*, thì chắc không sợ gì bệnh hao mòn nữa.

Ở các hàng bào chế to đều có bán.

2056

RƯỢU BẠT-HÀ GET
PIPPERMINT GET
rượu này uống để mát mồ và mát khan tiếng.

Kính cáo các nhà mắc phải bệnh trĩ

Tôi mắc bệnh trĩ, thuốc thang mãi không khỏi, sau nhờ M. CHƯƠNG-QUAY-LÂM, ở hàng Đường, số nhà 26, Hanoi, chữa cho, trong vòng ba tuần lễ thì khỏi hẳn.

Trong khi chữa không đau đớn gì và lời lẽ vẫn làm lụng như thường.

Vậy có mấy lời cảm tạ lương y và giới-thiệu lương-y cùng các nhà mắc phải bệnh ấy.

HOÀNG-TIỀM-HỒNG
16 bis 3, Rue de la Citadelle, Hanoi

Dùng thuốc phải cẩn-thận mới được!

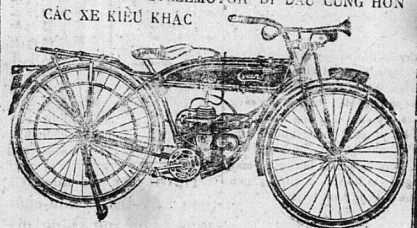
Rượu bổ-đào : TONIQUE TONKINOIS

Đã mười mấy năm nay Bản-hiệu giao-thiệp với người bản-xứ đã nhiều lắm, và đã được lòng quí-khách tin-cẩn là bởi sự thực-thà ngay-thẳng. Tưởng nay cũng nên nhắc lại để các ngài so-sánh và xuy-xét thì sẽ biết rõ hơn sự thực-thà của Bản-hiệu. Thứ **rượu bổ-đào** của Bản-hiệu, người bản-xứ đều biết tiếng là một vị thuốc **rất rẻ tiền và rất quí** để trị các chứng bệnh như: **kém ăn-ngủ, mỏi-mệt, còm-yếu, hay chóng mặt nhức đầu, đau xương đau mình**, lại rất là bổ sức cho đàn-bà đẻ, người ốm mới khỏe, người già-yếu sức lực kém có thể khỏe lại như khi trẻ, con nít từ 10 tuổi sẽ được mau lớn! Vì thế thứ rượu này đã được vô-số tờ chứng-chỉ là công-hiệu.

Giá bán **2$25** một chai lớn, từ sáu chai trở lên sẽ trừ hoa-hồng.

Hiệu **Bào-chế MONTÈS, 54, phố Trung-tiền, Hanoi.**

XE KIỂU EVANS CYCLEMOTOR ĐI ĐẦU CŨNG HƠN CÁC XE KIỂU KHÁC

Cuộc thi chạy bằng một lít dầu xăng ở Choisy-le-Roy. Được đứng đầu. Chiếm khôi thế-giới về việc chạy được 81 km 524 mà mất có một lít dầu xăng.

Đại-biểu bán xe này về hạt Đông-pháp : Giovannelli, 45 phố Marée-chal Joffre. Hà-nội.

3682

MỚI SANG

Chục xe cao-xu — Vòng bánh — Nan-hoa — Vải lợp mui đủ các mùi

SOCIÉTÉ FRANÇAISE DE TRANSPORTS
Pousse-Pousse Saigonnais
7, Boulevard Bobillot, Hanoi

2609

ATOPHAN-CRUET

THUỐC ATOPHAN-CRUET
là một vị thuốc hảo không có pha chế nhiều món
Mỗi hoàn 0,50 cgr. (uống từ 3 đến 8 hoàn trong 24 giờ)
TRỪ CÁC BỆNH ĐAU LẠT-LÉO VÀ GÂN-CỐT
THUỐC PHÁP — Trữ tại: 6, Rue du Pas-de-la-Mule, PARIS — Ở PHÁP QUỐC LÂM
Cũng có bán tại: Hanoi, Dr CHASSAGNE, Pharm. Haiphong, L. BOUCHUTHON, Pharm, và các hiệu bào chế khác.

CÔ THẤY CON DAO NÀY

KHẮC VÀO LƯỠI DAO

thì mới là hạng tốt, mà dùng nó thì thực là bền.

PACHOD Frères & Cie LYON

2050

LÒ RƯỢU HOMMEL

Vô-danh công-ty, vốn có 1.000.000 quan tiền tây
Tổng-cục số 110, Phố hàng Trống Hanoi

Rượu bia thượng hạng theo cách vệ-sinh

Cả thùng ngâm nước đá sẵn
Bong chai lớn
Bong chai nhỏ

ĐẠI-BIỂU :
Ở tỉnh Haiphong là ông Denis Frères
Ở tỉnh Tunnan là ông Eeck-Guine-Seng

RƯỢU BIA HOMMEL

Hạng rất ngon và giá hạ hơn cả
Ai muốn đặt hàng thì cứ gửi thơ đến Lò rượu Hommel, Vô-danh công-ty ở Hanoi, phố hàng Trống, số 110.

2053

KIM-CƯƠNG XIÊM

Bản-hiệu mới về một ít KIM-CƯƠNG XIÊM để làm mặt-nhẫn và hoa-tai, thật-sáng và nhánh lắm chẳng kém gì kim-cương tây. Quí-khách nên đến chọn mau kẻo hết mất cơ-hội, vì thứ này cũng hiếm, không thường có, đem đi làm quà mấy đám cưới thì rất quí, thật là sang-trọng.

Kỳ tàu này mới sang

Laine completes et perdessus, imperméable cùng các thứ hàng tơ lụa Tây-Nam rất mới. Giá bán phải chăng.

Xin hỏi : **Hiệu NAM THỊNH**
Soieries — 6 Rue des Cantonnais — Hanoi

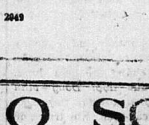
CỬA HÀNG MẪN-KHÁNH

Kính trình các Ngài,

Tôi mới mở một cửa hàng thợ may và khâu giầy tại đây, hiệu là MẪN-KHÁNH. Vậy có vài hàng bộc-bạch cùng các ngài trong công thương giới giúp tôi trong lúc sơ đầu bỡ ngỡ, ngõ hầu cạnh tranh với người ngoài trong chốn thương trường, cho về vang cảnh Hồng chôi Lạc ở nước người; hoặc may quần áo tây, ta; hoặc gửi hàng nội-hóa cho ăn hoa-hồng; hoặc muốn cần đến thứ hàng gì hay hóa-hạn sự gì ở đây, xin viết thơ tôi biết. Tôi xin hết lòng hoan nghênh và cảm tạ.

MẪN KHÁNH, *Tailleur et Cordonnier*
Fori-Bayard, Kouang-Tchéou-Wan, Chine.

2055

Đồng-hồ đeo tay hạ giá

Mỗi cái **1$00**

Thưa các quý-khách, những đồng hồ đeo tay của bản-hiệu quảng giá hai cao 8 quan nên chẳng tôi xi; bớt giá mỗi cái 1$00, nếu chiếu giá không hết thời xin hiểu cái kiểu giọng vàng cả hộp xin xem như mẫu này :

Đồng hồ đeo tay chôn tối thấy giờ		giá trước	5$40	nay 4$40
—	id	cổ kim ly	— 6 00	5 00
—	id	kim thép và kim vàng	— 4 10	— 3 80
—	id	vuông thực xinh	— 5 3	— 4 30

Nếu các quý-khách chiếu cố cho 2 cái mà không hết giá, chiếu giá trước thời xin kính tặng 1 cái kính cong vàng đổi mồi và 1 cái hộp kau alum inox cả tiêu được nữa. Xin chiếu cố cho.

2049

TONG-YUNE-TAI
49, Phố hàng Ngang HANOI

GRANDS MAGASINS RÉUNIS

RUE PAUL BERT, HANOI

Sắp tới ngày sổ sách tính xong

Bán Xon

Ann. Tél. MAGASREUNIS — TÉLÉPHONE N° 126

LỆ ĐỔI CHỖ Ở

Xin các ông mua báo, khi đổi chỗ ở, muốn báo-quán gửi đến chỗ mới, thì gửi cho báo-quán cái giấy quán báo, chữa lại chỗ cho thì biên rõ rằng vào đấy, và gửi theo hai hào (0$20) bằng tem cũng được để chi tiền giấy quán khác.

Nếu ai không gửi tiền theo thì cứ để nguyên như cũ hoặc phải trả nặng hơn.

TRẢ TIỀN BẰNG CON-NIÊM
(Paiement en timbres-poste)

Nhiều ông gửi tiền trả báo-quán bằng con-niêm, sự ấy thực tiện cho báo-quán lắm. Vậy có lời trình các ngài rõ ra những tiền đổi chỗ ở, còn thì báo-quán không nhận tiền gì trả bằng con-niêm cả.

LAXO SODYL

Một thứ hạt gạp chất muối của loài quả thì xủi bọt lên.
Là thứ thuốc nhuận tràng rất tốt,
Thứ thuốc tẩy rất dễ dùng.

Trừ bệnh táo cùng các chứng khác vì bệnh táo sinh ra một cách rất chóng, như nhức đầu, đau gan, đau vị, đau ruột, bệnh trĩ, đau đầu ruột, bệnh trẻ, nhọt lở, vân vân.

Thứ thuốc này hiệu nhất, rẻ nhất.

Giá tiền : 1$25 một lọ 10 hay 15 liều

Về phần Đông-pháp có gởi bán tại :

Hiệu Bào chế E. CHASSAGNE

59, phố Paul-Bert, Hanoi

CHANSON & Cie

58, RUE PAUL BERT, HANOI

Bản-hiệu có bán các thứ máy hát mới về rất rẻ, rất tốt và rất đẹp, và lại có cho thuê cả máy hát và các thứ đĩa, tiếng Bắc, tiếng Huế, tiếng Saigon, tiếng Tàu, tiếng Tây.

Bản-hiệu có bán cả các thứ điếu rất đẹp, rất tốt và hợp cách vệ-sinh.

Bản hiệu mới có thứ mỡ « ÉMAILLINE » để lau đĩa hát rất tốt mỗi ống là 0$40.

Nay kính cáo.

Cartier Tissertion

Imprimerie du Trung Bắc Tân-Văn

Le Gérant NGUYỄN VĂN LUẬN

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)